

Tek. Amb 26
Biblioteca Universităţii
Bulev. Reg. Ferdinand

Cluj

Déli

Ujrlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZOMBAT, 1931 DECEMBER 19.
TIMISOARA-TEMESVÁR, VII. ÉVF. 271. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE D.

A magántisztviselői szükségadó a szédítő mélységű nyomor szakadékát még sötétebbé teszi

A törvényhozó testület zöld asztalára került az a javaslat, amely enyhített formájában is súlyos adóterheket kíván róni a magántisztviselőkre. A leépítéssel és fizetéscsökkentéssel sújtott magánalkalmazottak az első perctől kezdve a létért való küzdelem keserves jalkiáltásával tiltakoztak a drákói célszerű terv ellen és nyomokban meg-

mozdult szinte az egész ország, hogy a kíméletlen tervből ne lehessen valóság. Ugyanilyen teljes erejű tiltakozást váltott ki még a mérsékelt irányú javaslat is a parlamentben, ahol már a vita első szónokai reámutatták az adójavaslat igazságtalanságára azért, hogy ilyen szükségadóra az ország érdekében — semmi szükség nincsen.

A kormány gazdasági papagályizmust folytat

A kamara tegnap délelőtti ülésén megkezdte a magántisztviselői szükségadójára vonatkozó törvényjavaslat vitáját. Zsufolt karzatok mellett nyitotta meg az elnök az ülést. Napirend előtt C. a. n. fili azt kérdezi, miért nem tüzték meg tárgyalásra azt a javaslatot, amely a régenek nyugdíjának részben csökkentését, részben pedig megszüntetését javasolja. Az elnök erre vonatkozólag ígéretet tesz, majd napirenden elsőnek az állami amortizációs pénztár létesítésére vonatkozó javaslat szerepelt.

a francia törvény lemásolása. Azt látja, hogy a kormány gazdasági papagályizmust folytat, amely az ország gazdasági érdekeire káros, mert nálunk mások a gazdasági követelmények, mint külföldön.

A javaslat lényege, hogy ez a pénztár fogja az állami tartozásokat fizetni.

Trancu-Jasi szerint a javaslat alkotmányellenes és csak arra jó, hogy az új ritmus néhány emberét az intézet igazgatóságában jövedelemhez juttassa.

Különböznék ilyen pénztárt csakis költségvetési feleslegről szabadna létesíteni, nem pedig — mint a kormány tervezi — a rendes költségvetés keretében.

A javaslatot nem fogadja el.

Popovici Mihály kifejti, hogy ennek a pénztárnak a létesítésére nincsen megfelelő alap.

Corteanu előadó: Nem értették meg a javaslat lényegét.

Raducanu: Önök olyan magasan állanak, hogy mi ezt képtelenek vagyunk megérteni (Derülttség).

Argetoianu veszi ezután védehnébe a javaslatot, majd Corteanu előadó beszél, mire a javaslatot a kamara megszavazza.

„Ez a javaslat merénylet a nyugodt és békés munka ellen“

Általános érdeklődés közepette a kamara megkezdte a magántisztviselői szükségadójára vonatkozó javaslat vitáját.

D. R. Joa nitescu az első szónok, aki véleményét a következőkben terjesztette elő:

— Ez a javaslat merénylet a nyugodt és békés munka ellen. A javaslatnak törvényerőre való emelése általános stagnációt von maga után és ezt megérzi majd az ipar, a kereskedelem, kincstár, magán-gazdaság és a családi élet. Utána

csakis szédítő mélységű nyomor következhetik. Csodálatraméltónak tartom azt a szolidaritást, amellyel a magánalkalmazottak a javaslat ellen összefogtak.

Ilyen gyűlöletes javaslatot ebben az országban még nem alkottak. Ha a köztisztviselők fizetését megnyirbálják, ez nem ok még a magántisztviselői szükségadójára.

Nyíltan kijelentem, hogy a köztisztviselők sokkal előnyösebb helyzetben vannak. A magántisztviselő

állása bizonytalan, nyugdíja nincsen, társadalmi biztosítással nem rendelkezik. Szóval bizonytalanul néz állandóan a holnap és az öreg-ség elé. És ami a fizetést illeti, az sem volt rózsás, mert a magántisztviselőknél csak 1927-ben volt meg a békebeli paritás ötven százaléka, amely 1920-ban hetvenötöre emelkedett. A stabilizáció után szédületes fizetéscsökkentés állott be. Ma ott tartunk, hogy a magántisztviselők fizetését 25—50 százalék erejéig már csökkentették. Bankok, ipar-

vállalatok, kereskedők tönkrementek, a magántisztviselők között a munkanélküliség ijesztő méreteket öltött, a fizetések napról-napra esnek, mert a nyomor ezzel a javaslattal fokozni nem szabad.

Jobb megoldás a globális adónak három éven át tíz százalékkal való emelése, amely hétszáz millió leit jelentene az államkincstárnak. Ezt a javaslatot azonban nem fogadhatom el.

A liberális párt a javaslatot nem fogadja el

Bratianu Dinu volt a következő felszólaló. Megállapítja, hogy akkor, amikor a liberális párt választási kartell kötött a kormánnyal, a megvalósítandó program tekintetében a kormány bizonyos kötelezettségeket vállalt. Ezek sorába tartozott az is, hogy semmi-féle új adót nem léptet életbe, sőt adócsökkentési politikát folytat. Ezzel szemben az történt, hogy életbelépett a kenyérbélyeg, a petroleumilleték, a köztisztviselők fizetésének újabb csökkentése, most pedig a magántisztviselői szükségadójára került a sor.

történnék és számos képviselő panaszkodik, hogy a nyugdíjakat és a tisztviselői fizetéseket minden ígéret ellenére nem utalták ki.

Leírják a nyomort és kéri a kormányt tegyen hathatós intézkedéseket, hogy a tisztviselők és nyugdíjasok még karácsony előtt pénzt kapjanak.

Vasilescu-Karpen iparügyi miniszter válaszol a felszólalásokra és kijelenti, hogy a pénzügyminiszterium erre a célra már háromszáz millió leit kiutalt és az országban már megkezdik a fizetéseket.

Jorga Miklós miniszterelnök emelkedik szólásra. Megállapítani kívánja, hogy amikor átvette a kormányhatalmat négy havi fizetés hátralékot talált. Most a kincstár legfeljebb két-három hónappal adós. Ez a kormány amennyire a helyzet megengedte, megtette kötelességét.

Arra kéri a képviselőket, ha kerületeikbe utaznak öntsenek bátorságot és bizakodást a lakosságba és a szenedőkbe.

A kamara a napirenden folytatja a magántisztviselői szükségadójára vonatkozó javaslat tárgyalását. A kamarában most is nagy érdeklődés nyilvánul a javaslat iránt, azonban az délelőtt óta enyhült.

(Folytatás az 5. oldalon.)

Ezzel a politikával nem érhet egyet, mert az keserves szenvedést jelent a magánalkalmazottakra. A liberális párt és a maga nevében a javaslatot nem fogadja el.

A kamara délutáni ülésén napirend előtt Cuza sürgős interpellációt jelent be a cukorárak ügyében. A kamara hozzájárul a sürgős-séghez.

Sturdza Vlad Tepes liga tagja arra kéri a kormányt, hogy a genfi követséget, amelynek fentartását nagyon költségesnek tartja, legalább a leszerelési konferencia megtartása után szüntessék meg.

Ghica külügyminiszter: Ezt majd meglátjuk akkor.

Ezután sorozatos felszólalások

Nyakkendők sálak, keztyűk, harisnyák, pulloverek, **Gabriel Papp Gábor**
házikabátok, zsebkendők legolcsóbban
Ujdonságok! óriási választék!

Megsértődött és ezért benyújtotta lemondását a magyar kisgazdaminiszter is

A magyar felsőház tegnapi ülésén Teleszky János volt pénzügyminiszter nagy beszédében védelmezte meg Károlyi Gyula grof miniszterelnök politikáját. A múlt kormány minden bűne szerinte az volt, hogy olyan intézkedéseket létesített, amelyeket a mostoha gazdasági viszonyok következtében be kellett zárni. Ezek helyett inkább a hadikölesőket kellett volna valorizálni. Veszedelem dolognak tartja az inflációt még korlátozott formájában is, mert ha egy hiány inflációval próbálnak megszüntetni, akkor csak újabb hiányok támadnak. Magyarország külföldi adósságainak túlnyomó része dollárban van és egy infláció esetén ezek a terhek rettenetesen lennének. A kormány devizapolitikája helyes, mert meg fogja vele akadályozni az inflációt.

A Népszövetség pénzügyi bizottságának jelentése nem volt az, amit várni lehetett volna, mert ahelyett, hogy a segítés módjait igyekezett volna megadni, azt fejtegette, hogy Magyarországnak az eredetileg megszabott időn belül kell kötelezettségeinek eleget tenni.

Emelni kell a mezőgazdaság prosperitását, mert a mezőgazdaság az ország gazdasági életének gerince. Végül annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy Károlyi Gyula gazdasági politikájának hasznos gyümölcsei csak később fognak mutatkozni, azonban bizonyos, hogy emlékéit áldani fogják.

A magyar képviselőház tegnap délelőtt rövid ülést tartott, amelyen több kisebb ügyet tárgyaltak. A képviselőház azután bizonytalan időre elnapolta tárgyalásait.

Mayer János kisgazdaminiszter tegnap benyújtotta lemondását. Elhatározását az az okolta meg, hogy a kisgazdaminiszterium szervezete nem megfelelő a rája váro feladatok elvégzésére és ennek akadályaként ezenfelül az, hogy a miniszteriumnak semmiféle hitele nincsen.

Beavatottak azonban azt hiszik, hogy Mayer lemondásának igazi oka Ivády Béla földművelésügyi miniszter legutóbbi beszéde. A miniszter erősen kritizálta, hogy az elmúlt tíz évben a földművelésügy érdekében semmit nem cselekedtek. Mayer János, aki hosszú időn keresztül volt földművelésügyi miniszter Ivády megállapításain megsértődött. Valószínű, hogy a

kisgazdapártnak a kormánnyal volt kapcsolatai megszakítása után a párt ellenzékbe megy.

Mayer János miniszter helyét a kormány nem is fogja betölteni, minthogy ezt a miniszteriumot egyenesen a kisgazdapárt kívánságára állították föl.

A közoktatásügyi tárcáé betöltésére vonatkozólag Károlyi Gyula miniszterelnök még folytatja a tárgyalásokat.

A tárcát eredetileg Ugron Gábornak ajánlotta fel, aki azt azonban nem vállalta. A miniszterelnök ezek után Hóman Bálinttal, a Nemzeti Múzeum főigazgatójával lép érintkezésbe.

Valószínűnek tartják, hogy Károlyi báró elfogadja a pénzügyi tárcát és ezzel sikerül Károlyi miniszterelnöknek ezt a nehéz problémát is megoldani. Tegnap dél-

után ebben az ügyben Károlyi Gyula miniszterelnök tanácskozással folytatott Korányi Frigyes báróval és Walkó Lajossal. A népjóléti tárcá egyelőre betöltetlen marad. Szó volt róla, hogy a közoktatásügyi tárcát esetleg Korniss Gyula államtitkár veszi át, azonban ezt a kombinációt el kellett ejteni, mivel Serédi Jusztin herceg primás Kornissnak, aki a piaristarend tagja, nem adta meg az engedélyt a miniszteri tárcá elvállalására.

A legkomolyabb jelölt eszerint Hóman Bálint múzeumi főigazgató. Károlyi Gyula miniszterelnök tegnap este kihallgatáson jelent meg Horthy Miklós kormányzóval, akinek az üresedésben levő miniszteri tárcák betöltésére vonatkozó tárgyalásairól jelentést tett.

Kétszer rálőtt üzleti versenytársára egy öreg kereskedő és utána öngyilkos lett

Szolnokon tegnap délután Molnár István kereskedő üzletében megjelent Füzy Elemér hatvankét éves tendős kereskedő és revolvergolyót vásárolt. Amikor a revolvergolyót megkapta, előszedte revolvert és megtöltötte azt. A következő pillanatban a revolvert Molnár ellen irányította és kétszer egymásután elsütötte azt. Füzy Elemér keze azonban a nagy izgatottságban remegett és egyik lövése sem talált. Az öreg kereskedő

a merénylet után szemben levő lakására rohant és agyonlőtte magát. Azonnal meghalt. A két kereskedő régóta versenytársra volt egymásnak és Füzy többször hangoztatta, hogy ha Molnár folytatja a tönkretételére irányuló konkurenciát, akkor majd olyat tesz, amiről az egész ország beszélni fog. Füzy Elemér üzlete az utóbbi időben igen rosszul ment és ezért Molnárt okolta, akit meg akart ölni.

Imre Dénes fiatal székely legény leveléből ellopták a szülei részére szánt ezer lei karácsonyi ajándékot

Imre Dénes fiatal székely legény az udvarhelymegyei Atyha községből ez év elején került Temesvárra. Az otthoni óriási szegénység elől menekült a Bánság fővárosába és sikerült is neki szülei állását kapni. Nem nagy a fizetése Imre Dénesnek, csak szűkösen élhet meg belőle, de még így is megvonta szájából a dusabb falatokat, csakhogy valamit félretehessen öreg szülei részére. Nagy örömmel látta a megtakarított pénz lassu növekedését és amikor az november végén elérte a kerek ezer leit, elhatározta, hogy megküldi azt a szülőinek. A sok apró pénzt beváltotta egy darab ezer leies bankjegyre. Aztán szép levelet írt a szüleinek és közölte velük: küld ezer leit, hogy maguknak abból megymást beszerezzenek télire és vidám karácsonyt üljenek. A levelet a nagy bankóval együtt szépen beletette a borítékba, amelyet gondosan leragasztott és ráírta, hogy adassék a levél Imre János urnak Atyha községben Udvarhelymegyében. A levél elment, de Imre Dénes mindegyre hiába várta, hogy a szülei hírt ad-

janak az ezer lei átvételéről. Végül tegnap kapott levelet. A levélen látszott, hogy erőszakkal fölnyitották. Alsó részét letépték a borítéknak és vele együtt megcafrangolták a benne volt levelet is. A borítékot aztán papírsávvá leragasztották és továbbították. A levél ezt mondja öreg betűsen:

— Kedves fiam, Dénes, már háromszor írtam és most negyedszer, hogy leveledet megkaptuk, az ezer leinek azonban nem tudunk örülni, mert az a levélből hiányzott. Háromszor tudattuk, hogy járj utána a dolognak, de nem kaptunk tőled választ.

Ebből a levélből kiderül, hogy Imre Dénes leveléből valahol kilopták az ezer leit és hogy a neki szóló előző három levelet elsikkasztották valahol és pedig nyilvánvalóan ott, ahol a pénzt is kilopták a legény leveléből. Hogy most a negyedik levelet megkapta, annak oka az, hogy az most egy más valakinek a kezébe került, de előbb az is megnézte: nem lehet-e belőle valamit kivenni. Imre Dénes pedig azon busong, hogy szüleinek a tervezett karácsonyi örömet nem tud-

ta megszerezni és ennek érdekében hiába nélkülözött. Ki segít nagy baján? Senki.

Aljas szatir garázdálkodása a temesvári ligetekben

Néhány nap előtt megirtuk, hogy a Ferenc József-ligetben egy szatir üzi aljas játékait és inzul-tálja az útjába kerülő fiatal nőket. Cikkünk nyomán a rendőrség figyelmű kezdte a ligetet, mire a beteg lelkületű ember áttette működésének színterét a Skudier-parkba. Tegnap délelőtt ez a szatir csunya jelenetet rendezett a Skudier-parkban. Egy urilány ment a parkon keresztül, amikor egy utementi bokorból hirtelen előlépett egy jól öltözött, piros-pozsgás képű fiatal ember és undorító kifejezéssel támadta meg a meglepett leányt. A megijedt leány meglepetésében sirni kezdett, majd amikor néhány száz lépésnyire a vasúti töltésen egy katonát látott, segítségül kiabált. A szatir akkor hirtelen megfenyegette a leányt, hogy megfopozza, ha a kiáltozással azonnal nem hagy abba. Az így megijesztett leány zokogva futott el a helyszínéről és a szatir — valószínűleg tartva attól, hogy a katonára esetleg mégis észreveszi — nem üldözte. Felhívjuk erre a felháborító esetre a temesvári rendőrség figyelmét és kérjük, hogy az ilyen erkölestelen esőseléktől, amelynek börtönben a helye, tisztítsa meg a temesvári parkokat.

CAPITOL-MOZI:
December 18, 19, 20, 21.

APOLLO-MOZI:
December 22, 23.

DOINA-MOZI:
December 19.

Concordia-Mozi
December 27.

Modern leánykereskedők

Német beszélő és éneklőfilm.
A rendőrség izgalmas harca a leánykereskedőkkel.

Szereplők:
Harry Frank, Dita Parlo,
Harry Hardt.

Rendezte: Jaap Speyer,
Standard, Grinstein Cluj.

Az előadások kezdete: 5, 7
és 9 órák. Vasár- és ünnep-
napokon: 3, 5, 7 és 9 órák.

Jegyek vasárnapra már
szombaton válthatók.

Nagy karácsonyi borvásár!
Ajánlom benceki és rékási,
kitűnő rizlingi boraimat
1 lit. 10 lei
5 lit. felül 9 lei
özv. Horga Pálné
vendéglőjében.
Felső-Árok-utca 1 sz.

Költözködés miatt a raktárán lévő összes árut Népáruházban

igen jutányos áron árusítja, miért is ez alkalomból karácsonyi szükségleteit mindenki a legelőnyösebben beszerezheti a Eladási hely: Belváros, Corvin Mátyás-utca 4.

Szenátorválasztás lesz január közepén Temesben és az első jelölés már megtörtént

Nehai Cosma Aurél dr. volt miniszter, a községi és megyei tanácsok szenátorának elhunytával megüresedett helyre az országos választási bizottság január tizenhetedikére elrendelte a szenátorválasztást. A választás elrendelését követő huszonnégy óra múlva, tegnap délelőtti, a temesvári törvényszékben a német párt már benyújtotta a jelölést és Connert Frigyest, a szász mezőgazdasági egyesület igazgatóját, jelölte. Connert Frigyes régi kisebbségi harcos, kitűnő gazdasági szakember és a temesi németek jelöltjét a kormány

olyképpen támogatja, hogy ellenjelöltet nem állít. A németeken és a kormányon kívül a Magyar Párt is támogatja Connertet, aki mint gerinces kisebbségi harcos méltónak bizonyult a magyarság támogatására. Mint képviselő mindenkor sikra szállott a kisebbségi érdekek védelmében és gerincesen támogatta a Magyar Párt parlamenti csoportjának működését is.

Ennek ellenére is a szenátori mandátumért erős harc lesz. A liberális párt mindenképpen jelöltet állít és az Nistor Demeter dr. a temesi liberális szervezet főtí-

kára lesz.

A nemzeti parasztpárt szintén jelöltet állít, azonban a jelölt személye tekintetében még nem döntött. Amennyiben Bocu Szevér volt miniszter a jelöltséget elvállalja, úgy vele veszi fel a választási küzdelmet.

Szó lehet még a Lupu-féle parasztpártnak a választási küzdelemben való részvételéről. Az előjeltek szerint a választási harc a Connert Frigyes és a nemzeti parasztpárt jelöltje között fog eldőlni.

—

Vasuti szerencsétlenségénél életét vesztett mérnök özvegyének kártérítési pere az államvasut ellen

A temesvári ítélőtábla Marta Sándor dr. főnök elnökielte mellett működő tanácsa a román-magyar jogviszonosság szempontjából érdekes ügyet tárgyal. Még 1924 szeptember tizenhatodikán a Bukarest-Budapest között közlekedő gyorsvonat az aradi állomás peronján nekiment a sín páron vesztelő mozdonynak. Az összeütközés következtében Asztalos József budapesti mérnök egy személykese két ajtaja közé szorult és életét vesztette. Özvegye úgy a maga, mint kiskorú leánya nevében a szerencsétlenségért az államvasut ellen kártérítési pert indított és három millió lei megfizetését kérte, mert családfenntartójukat elvesztették. Az aradi törvényszék Budapest székesfőváros által kiállított, valamint a budapesti román követség által hitelesített szegényeségi bizonyítvány alapján elfogadta a keresetet és mentesítette a százezrekre menő bélyegköltség alól. Az aradi bíróság előtt ugyan kifogásolták a szegényjogon való perlést, azonban a törvényszék az 1925 július tizenhetedikén, Hágában létrejött román-magyar megállapodás alapján úgy látta, hogy a szegényjogon való perlésre a két állam között jogviszonosság áll fenn. A törvényszék a szerencsétlenség napjától havi ötezer lei tartásdíjat ítél meg, hármat az özvegynek férjhezmenetele napjáig, kettőt pedig a kiskorú gyermeknek huszonegy éves korig. Az ítéletet a vasut megfélembre és a temesvári tábla előtt a tegnapi tárgyaláson a szegényjogon való perlés is szóba került. Ekkor Marta Sándor dr. tábla főnök kijelentette, hogy a tábla ezt a jogot az 1925-ben kötött konvenció alapján nem ismerheti el, mert az 1927-ben alkotott és azóta érvényben levő új bélyegtvény intézkedései ezzel a konven-

cióval ellentétesek. Nem ismeretes, hogy a konvenció tartalmaz-e a jövőre vonatkozó bizonyos kikötéseket a jogviszonosság terén.

Asztalosné ügyvédje nem tudta bemutatni a konvenciót, a tábla viszont nem vehette figyelembe a szegényjogon való perlést és ezért

az ügy tárgyalását elhalasztotta. Az ügy fejleményei elé érdeklődéssel tekintenek, mert amennyiben a két állam között a viszonzosság nem áll fenn, úgy özvegy Asztalosné képtelen perét folytatni, mert hiszen pénze a horribilis bélyegköltségre.

Fogva maradnak továbbra is a budapesti puccskisérlet összes polgári vádlottai

A két hét előtt leleplezett budapesti puccskisérlet polgári vádlottjainak letartóztatását a vádtanács helyben hagyta. Ezek valamennyien a Markó-utcai ügyészségi fogházban vannak elhelyezve. Számuk most hárommal megnövekedett. Ezek Tóth Ferenc vívómester, Nagy Béla magánhivatalnok és Szabó Imre kőműves. Mindhárman eddig a Margit-körúti katonai fogházban voltak, ahonnan átszállították őket a polgári fogház-

ba. Tóth Ferenc vívómester még Vannay László és társai előtt került fogságba és az ő letartóztatása volt az első lépés a puccskisérlet leleplezéséhez. A vizsgálat során olyan bizonyítékok merültek fel, világos, hogy a szervezkedés kezdeményezője és egyik fővezetője Tóth Ferenc volt. Tóth Ferenc, Nagy Béla és Szabó Imre ellen lázadásra való szövetkezés címén emelnek vádat, miként az ügy főbb letartóztatottja ellen is.

Tüntetést kíséreltek meg a felvonuló munkanélküliek, de a rendőrség szét- oszlatta a tömeget

A magyar szocialisták — mint megírtuk — tegnapra Budapesten népgyűlést akartak tartani, amelyre azonban nem kaptak engedélyt. Ennek ellenére délelőtt tizenegy óra tájban mintegy hatnyolcszáz főnyi tömeg megkísérelte, hogy a Petőfi-terre vonuljon, ahol a népgyűlést tervezték. A teret azonban erős rendőrkordon zárta el, amelyet a felvonulók több helyen hiába igyekeztek benyomni. A felvonulók, akiknek legnagyobb része munkanélküliekből került ki, egyre ezt kiáltották:

— Munkát és kenyeret!

Ugyanekkor a város több más helyén is gyülekeztek a munkások és a Petőfi-terre felé igyekeztek. A rendőrség azonban mindenütt feltartóztatta és szétoszlatta őket. Több szétoszlalt csoport más utcákban újból összeverődött és újból megkísérelte a felvonulást. E tekintetbe a tüntetők lármájától, a magyar fővárosban nem fordult elő sehol nagyobb zavargás és mindenütt rend volt. Délután egyig a város területén különböző helyekről körülbelül ezer embert állítottak elő. Ezeket leigazoltatják és aztán szabadon engedik, a közrend

háborítása ellen azonban megindítják ellenük az eljárást. Erős rendőri készségek még a késő esti órákban is cirkáltak a főváros utcáin.

Gallas Nandor szobrászművész legújabb kiállítása

A düsseldorfi akadémikus festők kiállításáról írtunk néhány héttel ezelőtt, akik öt markáért adták el kitűnő műveiket, csak hogy ismét megteremtsek eme nehéz időkben a kontaktust művészet és közönség között. Nos az időknek megvannak a törvényei és egy temesvári kiállítás arról győz meg bennünket, hogy itt is akad még oly magasan lobogó művészi láng, mely akár anyagi aszkezis árán is hajlandó visszamenteni a mába a művészet termékeny valóságát. Gallas Nándorról, a kiváló nagytudású szobrászművészről van szó, aki legújabb kiállításával tulajdonképpen arra törekszik, hogy gyakorlatilag is a legszelebb körben tegye hozzáférhetővé a művészet gondolatát. Ézter-ezeröttszáz leírt már nagyobb eredeti kompozíció vásárolható itt s kétszáz leírt egy kis gipszplakett. Árakraól írni egyébként nem szokásunk e helyen. De ha ezek az árak, mint látjuk, megszűnő művészi tendenciák és önzetlen célkitűzések irányarai, akkor — úgy véljük — egyenesen kötelességünk ezt a szándékot a nagy nyilvánosság előtt is tudomásul venni.

Gallas Nándor művészetében különben állandó tovahaladást látunk. Munkássága együtt halad az idővel és azok az alkotások, melyek legújabb keletűek, a szó szoros értelmében vett mának ékesen szóló kifejezői. Itt van például a „motorbiciklista”. A gyorsaság fogalmának röppenő víziójaként változik egyetlen rohanó mozdulattá gép és ember. Szimbolikus erejű a teljesen leegyszerűsített „gyász”, s végtelenül őszinte és profundus a „gyengédség”. Az „ima” preraphaelita naiv áhitatával ragad meg első sorban és a középkorba eszesodó karesuságával. Igen erős a „Dragoi portré” és a női akt, valamint a bőséges nyugalom. Gallast egyáltalában most már első sorban az előadás nagy nyugalma és a kevés szóval előadott biztos céltudatosság jellemzi. A kiállítás, mely teljesen kiérett művészet diadalát jelzi, december 25-ig látható s a Jenőherceg utca 5 szám, III. emeletén van a művész műtermében.

Flaneur.

○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

**Szőrmék
Bundák**

legolcsóbban
**Szőrme Értékesítő
Társaság**

Józsefváros, Kossuth Lajos-utca 4.
(Polgári Bank-épület)

○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Pittoni kép a legszebb karácsonyi ajándék

Dél
Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGY.
TER 4. SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 80, negyedévre 240, fél-
évre 450, évente 900 lei. — Kül-
földre: havonta 110, negyedévre
330, félévre 600, évente 1200 lei,
vagy egyenlő értékű valuta.

Telefon:

2-52, este 9 után 10 és 2-42.

A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.

A „Helicon” Bányai Nyomda R.-T.
nyomása.

Elhalasztották

Franyó Zoltán és társa bünperé-
nek tárgyalását

A büntető törvényszék tegnapi
tüzte ki abban a feljelentés ügyé-
ben a fő tárgyalást, amelyet a Te-
mesvári Első Takarékpénztár tett
Franyó Zoltán és Lantos Fe-
rene ellen. Az ügy előzményei is-
meretesek. Franyót a pénzügyminis-
ter Pál vezérigazgató hirtelen elhun-
yával kapcsolatban cikket írt és az-
al pénzt akart szerezni a banktól.
A tegnapi kitűzött tárgyalásra az
ügy összes, jelentéktelen szereppel
bíró tanú idézést nyertek, azonban
Mausz Mihály volt igazgatót,
Vidrichin Bucur igazgatót és
Uhlyárik Béla dr. vezértitkárt
nem idézték meg, annak ellenére,
hogy a vizsgálóbíró többször ki-
hallgatta őket és éppen kihallgató-
sukra való tekintettel húzódott a
vizsgálat. Ezt a körülményt maga
Nicolaus György törvényszéki
tanácselnök-ügyész annyiban meg-
erősítette, hogy a tárgyalás elha-
lasztását kérte. Viszont Porumb
Nesztor dr. a bank nevében kérte,
idézék meg Nicolau Pompil ta-
nárt, Stachler Ádámot és
Waltner József drt. Varduca
törvényszéki tanácselnök a tanak
megidézésére vonatkozó kérelmet
teljesítette és a tárgyalást február
huszonnegyedikére elhalasztotta.

— Tilos a zene. A rendőrség közli,
hogy miként az előző esztendőben,
ebben az évben sem lehet karácsony
és vizkereszt előestéjén színházi, mozi,
vagy más szórakoztató előadást, vagy
hangversenyt rendezni. Ezen a két
napon a nyilvános helyiségekben tilos
minden zene.

— A Whitehouse karácsonyi
asztal mindenki számára praktikus
ajándékot kínál szenzációs olcsó
áron.

— A Magyar Dalárda vasárnapi
hangversenye. A Magyar Dalárda
most tartotta meg a hó 20-án, vasár-
nap este rendezendő ünnepi hangver-
senyének főpróbáját a sajtó képvisé-
lői jelenlétében a Magyar Házban.
Befejezett előadásban Kuypers, Lányi
és Révfy műveit hallhattuk. A dalár-
da vasárnapi szereplését óriási ér-
deklődés kísérte.

Kóró Pál heti krónikája

Napróli napra szorgalmasan
dolgoznak a betörők,
sok helyen hiába járnak,
csak üres kasszát találnak,
gyakran plühere esnek ők.

Kömvészek panaszkodnak,
hogy a munka ma kevés,
üres panasz, mint sok olyik,
mert építés számos folyik, —
igaz, hogy leépítés.

Jövő évtől az adókat
majd új módon kivetik,
nincsen hasznunk ebből megint,
ha a régi módi szerint
csak tovább is beszédek.

Konvertálják adósságát
a szegény földmivesnek,
vonatkozik ez arra is,
akit — mert goromba s hamis —
sült parasztnak neveznek?

A pénzügyminiszter a népek
új bélyeget adni fog,
bélyeg most már, ó, halandó,
gyógyszerre is ragasztandó, —
nagyon beteg egy dolog.

ELFOGYOTT A PÉNZ. A temesvári
nyugdíjasok számai tegnap újra fel-
vonultak a pénzügyvizsgálatságon ab-
ban a reményben, hogy nyugdíjfizetés
lesz. Meg is kezdték a kifizetést, amely
sok aprópénz miatt csak igen lassan
haladt előre, de tizenegy óraor három-
ötven negyven nyugdíjas kielégítése
után kijelentették, hogy a pénz megint
elfogyott és azért a fizetéseket beszüntet-
ték. A nyugdíjasokat azzal eresz-
tették utnak, hogy ma talán lesz megint
pénz és folytatják a kifizetést.

— Resicai háztulajdonos halála. Re-
sican hosszú szenvedés után hetven-
egy esztendőskorában meghalt K u b á n
Ferenc háztulajdonos. Az el-
hunyat felesége, született Del Frate
Anna, unokaöccse: Kubán Endre te-
mesvári szerkesztő és nagy rokonság
gyászolja. Temetése ma délután megy
végbe.

A kémedő őrnagy lefokozása a Fo-
rum-moziban. V a r z a r u őrnagy és
társai lefokozásáról Bukarestben ér-
dekes hangosfilm készült. Ez a han-
gosfilm máttól kezdve mint a program
kiegészítő része a Forum-moziban elő-
adásra kerül.

Hasznos és olcsó
mese és képeskönyvek
modern játékok
GALAMBOS cégnél

— Felhívás az állami nyugdíjas szö-
vetség tagjaihoz. Azon állami nyug-
díjasok, akik temetkezési osztályunk
tagjai, felhivatnak, hogy könyvecské-
ket és hátralékjaikat sürgősen rendez-
zék, mert temetkezési osztályunk 1932.
január 1-vel felszámol, illetve a Te-
mesvár L. Piata Unirei 4. sz. a. levő
Bányai „Pietas” temetkezési együlethez
csatlakozik igen kedvező feltételek
mellett. Ezen ügyben a hó 27-én, vasár-
nap délelőtt 10 óraor a városháza
nagyteremében rendkívüli közgyűlést
tartunk, melyre az összes tagok saját
érdeklükben szíveskedjenek megjelenni.
Az elnökség.

♦ A DÉLI HIRLAP BUDAPESTEN
állandóan olvasható a dunaparti Bris-
tol szálloda halljában.

Olcsóbb lesz már a cukor is,
ez remek és nagyszerű,
de mert olcsóbb cukrot kapunk:
kínestárnak új adót adunk, —
biz ez nagyon keserű.

Nagy vásárunk volt e héten,
zsúfolva volt a mező,
rengeteg volt az eladó,
nem is volt megszámlálható,
de sehol nem volt vevő.

Tanítókat nem fizetnek,
üres a zseb és a kas,
iskolai érdek pedig,
hogy hát őket nem fizetik:
rosszul tanít teli has.

Végre talán ismét kapunk
bélyegtelen kenyeret,
a bélyeget né cipőkra,
hanem az árdrágítókra
tegyék rá a bélyeget.

Lesz új pénzünk nemsokára,
csengő-bongó szép ezüst,
csak félek, hogy reménységünk,
éppen úgy szétfoszlik nekünk,
amint szétfoszlik a füst.

A képeslap — állami monopolum.
Bukaresti jelentés szerint V a l e o v i c i
közlekedésügyi miniszter tör-
vényjavaslatot dolgozott ki, amely
szerint a képes levelezőlapok állami
monopolumot képeznek. A törvény-
javaslat szövegét még nem hozták
nyilvánosságra.

— A katolikus nőegylet szegényei.
Ma sokkal inkább van szükség a jó-
tékonyág gyakorlására, mint azelőtt
és éppen ezért nagy dicsőretet érde-
mel, aki a mostani mostoha anyagi
viszonyok között segít inségeskedő
embertársán. A temesvári katolikus
nőegylet tizenöt szegény ember részé-
re az egész téli időre biztosította az
ebédet. Ezek ebédjüket a józsefvárosi
S c h o l i e r-féle vendéglőben kap-
ják, amelynek tulajdonosa a legmini-
malisabb árat számította a nőegylet-
nek. A józsefvárosi zárda negyven
szegény iskolás leánynak ad ingyen
ebédet a téli hónapokban. Ezek a gyer-
mekek kivétel nélkül olyanok, akik
messze laknak az iskolától és akiknek
szülői napközben munkában állanak.

* Kedvező karácsonyi vásár korso-
lyák, gyermekedények- és különböző
háztartási cikkekben S e h e r t e r
Ottó vaskereskedésében, Temesvár,
Belváros.

— Amikor a bank fizetéseképtelen
lesz. A N e f e l e j e s - a s z t a l t á r s á s á g
évek óta minden karácsonykor fel-
ruházott egy esomó szegény gyerme-
ket. Ebben az esztendőben az asztal-
társaság azonban kellemetlen hely-
zetbe került, mert a pénzt, amely erre
a célra összegyűlt és bankban helyo-
zott el, az intézet fizetéseképtelensége
folytán nem tudja megkapni. A N e f e l e j e s - a s z t a l t á r s á s á g
vezetősége arra
kéri összes rendes és pártoló tagjait,
valamint a közönséget, hogy a gyer-
mekfelruházást — habár kisebb mér-
tékben — ebben az esztendőben is le-
hetővé tegye és erre a célra akár
pénzt, akár ruhament, akár pedig
élelmiszert adományozzon. Az adomá-
nyok H e i m Miklós vállalkozó Ka-
zinczy-utca 5. szám alatti lakására
küldhetők.

A PAPA NEM FOGADJA HITLER
MEGBIZOTTJÁT. Hitler Adolf, a né-
met nemzeti szocialisták vezére — mint
megirtuk — a különböző metropolisek-
ba megbízottait küldi, hogy azok ott
Brüning kancellár külpolitikáját el-
lensúlyozzák. Hitler megbízottja a na-
pokban érkezik Rómába és az volt a
célja, hogy a pápánál is kiballgatást
kér. Minthogy azonban Hitlerék —
mint ismeretes — szembehelyezkedtek
a katolikus egyházzal, azért beavatott
vatikáni körök egy tudják, hogy a
pápa Hitler emberét nem fogadja.

— Tolvaj őrmester leleplezése.
I l i e s c u kapitány, a temesvári
tűzértisztiskola raktárának parancs-
noka, néhány nap előtt felfedezte,
hogy a raktárból különféle faár-
műszer, szerszám, valamint vegyszer
hiányzik. Néhány napi megfigyelés
után a kapitány megállapította, hogy
a lopásokat az egyik őrmester követte
el, aki be is vallotta a lopásokat. Az
őrmester elmondotta, hogy a faáruból
butorokat készítettett és azokat el-
adta. Az ellopott vegyszereket szintén
értékesítette. A tolvaj őrmesternél
házkutatást tartottak és a megtalált
árut lefoglalták.

Pompás decemberi műsor a Palace-
bárban. A változatos és művészi
program nevezetes számai: The
Giddings, igazi spanyol atr-
akció jelmezekkel és eredeti spa-
nyol táncokkal, amelyeket a madri-
di Moulin-Rouge állandóan szer-
ződtetett tagjai lejtenek. Rose
Marie, a bécsi rádió kedvelt éne-
kesnője, aki az összes hangosfilm-
slágereket énekl. Lia Coroni
csodálatos spanyol szólótáncokkal.
M a s t a - B a b a szenzációs csipke-
ballettáncsnő. V i g h L a c i, R i p p -
R i p p néger jazzdobos, szenzációs
akrobata jazzmutatványokkal. A
Palace-bár fővonzó ereje a kelle-
mes szórakozás, a figyelmes kiszol-
gálás és az olcsó ár. A műsor előtt
és után a fényesen kivilágított par-
ketten a közönség táncol.

— Autók, ha találkoznak... Az 1475.
Tms. jelzésű autót, amelyet G i r u t h
Mátyás soffőr vezetett, a belvárosi
Jenőherceg-utcában összeütközött az
1706. Tms. rendszámot viselő autóval,
amelynek S z e i c h m a n n Miklós
volt a vezetője. A két autó megrongá-
lódott. A karambol ügyében a rendő-
rség megindította a vizsgálatot.

— A mindennapi betörés. S t i e b e r
Magdolna józsefvárosi lakosnő
feljelentést tett a rendőrségen, hogy
távollétében ismeretlen tettesek ál-
kules segítségével behatoltak Török-
utca 1. szám alatti lakásába, ahonnan
három pár női cipőt és egy ezüst kar-
kötő órát vittek el, mintegy 2500 lei
értékben. A rendőrség megindította a
nyomozást.

Aranyat, ezüstöt, ékszer
karácsonyra
olcsón kiárusítok
Frankovits ékszerész
L. Str. A. Iancu 4. (Moravetz mellett)

Kirakataink segítségére lehetnek
Karácsonyi ajándék szükségletei beszerzésénél **Louvre** a józsefvárosi r.-kat.
templommal szemben.

Pénteken dec. 18-án
**PREMIER
FORUMBAN**

A legszebb bécsi keringők romantikus regénye
AZ ÖRÖK STRAUSS-VALCER
(A szív melódiája)

Gustav Fröhlich és Hans Junkermann 100 százalékos németül beszélő életkép.
Monopol: Favorit-film.

Legtrisebb Journalajdonság
Romániában először

Varzaru Őrnagy

lefokozása. Helyszini felvétel

Bukarest válogatott sakkozói Temesvárott. A fővárosi sakkgyárdának öt évvel ezelőtti első temesvári látogatása a bukaresti C. F. R. klubjának ötvoltából most megismétlődik. Az alkalmas mérkőzés, amelyen a fővárosi csapat az egész regát legelső sakkozója veszi fel a küzdelmet a temesváriakkal, a hó 19. és 20-án, szombaton és vasárnap délután négy órai kezdettel fog lezajlani a Vendéglős Ipartestület Szentgyörgyteri (volt Alhambra) dísztermében. Sakkbarátoknak a belépés bízatlan. Természetes, hogy Bukarest nagy rutinnal bíró és nemzetközi viszonylatban is elsőrangú játékosai, megerősítve a galaci csodagyerekekkel, Silbermannal, legyőzik a tréninget nélkülözni kénytelen temesváriakat, kik azonban a legkeményebb ellenállást fogják kifejteni.

A Whitehouseban minden olcsóbb. Gyönyörű Crepe de Chine selymek, minden divatos színben most 120 lei méterenkint és sok egyéb alkalmi vétel várja a vásárló közönséget a Whitehouseban.

A lugosi Magyar Dal és Zeneegylet december 27-én, karácsony harmadnapján délután öt órakor díszhangverseny keretében avatja fel új egyleti helyiségét. Erre a felavató ünnepségre a lugosi Magyar Dal és Zeneegylet, valamint a Magyar Párt lugosi tagozatának minden tagja névre szóló meghívót kap. A belépésre csak a névre szóló meghívó jogosít fel. A díszhangversenyt tánc követi.

A meggyilkolt asszony hagyatéka. Négy év előtt a Bécs melletti laizai vadaskertben meggyilkolva találták Schöffert Kityt. Annak idején a gyilkossággal az asszony különváltan élő férjét, Fellner Andrást gyanúsították, akit le is tartóztattak. Fellner alibit tudott igazolni és ezért szabadon engedték, de vallomása alapján letartóztatták Bauer Gusztáv kereskedőt. Bauer ellen számos terhelő adat merült fel, hogy a gyilkosságot ő követte el, de az esküdt-bírótság ténybeli bizonyítékok hiányában felmentette. Schöffert Kityt esete tegnap újból foglalkoztatta az egyik bécsi hatóságot. A hagyatéki bíróság tegnap tartott tárgyalásán Schöffert Kityt hagyatékát — bundákat, értékes ruhákat, ékszereket és értékpapírokat — az asszony volt férjének, Fellner Andrásnak ítélte oda.

Karácsony a városi népkonyhákban. Temesvár városa december 24-én, esütörtökön karácsonyünnepségeket rendez a városi népkonyhákban, amelyeknek vendégeit gyümölcsel, cukorkával és süteményekkel ajándékozzák meg. Ezzel kapcsolatban megleghangu felhívást intéz a főpolgármester a város polgárságához, hogy süteménnyel, gyümölcsel és egyéb ajándékokkal támogassák a város pemes tervét. Adományokat a népkonyhákban, vagy pedig Joanovici Ella a gyárvárosi, Domasneanu Zelmá az erzsébetvárosi, Sendrea Mária a józsefvárosi és Costres Zinuta urasszonynál a mehalai népkonyha részére lehet leadni.

KIKAPOTT A FERENCVÁROS BELGRÁDBAN. Belgrádban tegnap délután folyt le a Jugoszláviai válogatott és a Ferencváros közti mérkőzés. A mérkőzést 3:1 (1:0) arányban a Jugoszlávia nyerte meg. Ezzel ismét megnövekedett a Ferencváros külföldi vereségeinek száma.

Anyakönyvi hírek. Születtek: Maritoin Johanna, Becker Hildegard és Altroesti Dona. Meghaltak: Schneider Katalin 50, Schmidt Ágoston 19, Eismann Fülöp 36, Jakszits Katalin 68, Menger Éva 25 és Müller Katalin 60 éves korában.

A kamara lényeges módosításokkal megszavazta a magántisztviselők szükségadóját

Pordeni-Constantinescu az első felszólaló, aki a javaslatot támadja, mert az egyetlen társadalmi osztályt sújt. A javaslatot nem fogadja el.

Costinescu liberális arra kéri a pénzügyminisztert, hogy a javaslatot vonja vissza.

Trancu-Jasi kifejti, hogy délelőtt más javaslat szerepelt a kamara előtt és most délután ismét más javaslat tárgyalnak. Ez házszabályellenes, kéri, hogy a javaslatot vessék vissza. A javaslatot a néppárt nevében visszautasítja.

Argetoiianu pénzügyminiszter emelkedik szólásra és reflektál az elhangzott felszólalásokra.

Megállapítja, hogy az ipar és kereskedelem annyira súlyos helyzetben van, hogy attól újabb terhek fizetését nem lehetett követelni.

Viszont az állam parancsoló szükségleteit valahonnan fedezni kellett és éppen ezért fordultak és apellálnak a magántisztviselők áldozatkészségére. A pénzügyminiszter megállapítja, hogy a módosított javaslat méltányos,

mert a kifizetésű magántisztviselőket nem érinti. Kéri a javaslat elfogadását.

Bratianu Dinu kifejti, hogy az állami vállalatok tisztviselői kettős adót fognak fizetni. Egyet áldozati, egyet pedig szükségadó címen. A kamara ezután általánosságban elfogadta a javaslatot, majd megkezdte annak részletes vitáját. A vita első szónoka Stoianovici előadó volt, aki közölte, hogy két lényeges módosítást eszközölték.

1. Azt az adót, amelyet a magántisztviselők szükségadó fejében fizetnek, azt a globálisadó-ból levonásba hozzák.

2. A napidíjakat és utazási költségeket a szükségadó alól mentesítik.

Ezután még több felszólalás történt, a hangulat teljesen lehiggadt. A részletes vita során még egy fontos módosítást fogadtak el és pedig azt, hogy családos, illetve nős tisztviselők-nél a szükségadó alól a tizenkét-ezer lei fizetéssel bírók mentesülnek. Nötlenek azonban tizezer leitől felfelé fizetik.

Az elnök erre a vitát berekesztette és elrendelte a szavazást. A szavazás legelejeán incidens történt, mert Lupu azzal vádol egy képviselőt, hogy több szavazógolyót dobott az urnába. Erre nagy lármá tör ki, végül azonban a javaslatot 140 szavazattal 8 ellenében megszavazzák.

A szenátusban Berbecaru szenátor a nyugdíjak és köztisztviselői fizetések kiutalását sürgette.

Bercovitz temesi szenátor a külföldi telefonbeszélgetések díjának csökkentése érdekében szól szót.

Hamangiu igazságügyminiszter a bírák pénztézetéről, Ghica pedig az állami amortizációs pénztárról szóló javaslatot beterjeszti.

Napirenden a szenátus letárgyalta az ügyvédtörvény egynéhány szakaszának módosítására vonatkozó javaslatot. A módosítások főképpen bizonyos iratok és okmányok szerkesztését és hitelesítését engedélyezik az ügyvédeknek. Hamangiu igazságügyminiszter kifejti, hogy a módosítások nem érintik a közjegyzők érdekeit. A szenátus a javaslatot megszavazta.

Goga-ünnepély Temesvárott. A temesvári szépművészeti társaság a krajovai szintársulattal együtt vasárnap, december 20-án délután négy órakor Goga Oktávián ötvenedik születésnapja alkalmából ünnepélyt rendez. Az ünnepséget Dragoi Szabin vezetésével a Banatul-dalárda karéneke nyitja meg, mely után Cioban Pompil dr. beszédében méltatja Goga irodalmi munkásságát. A krajovai szintársulat tagjai Goga több költeményét szavalják, végezetül színrekerül Jorga Miklós Eremia nagyasszony című darabjának harmadik felvonása, Az ünnepélyre nem szednek beléptidíjat.

Lemondott a lugosi ideiglenes bizottság kisebbségi tagja. Horgert Ferenc dr. a lugosi ideiglenes bizottság egyetlen német és egyben egyetlen kisebbségi tagja, lemondott. A lemondást arra vezetik vissza, hogy Horgert Ferenc dr. különböző indítványait az ideiglenes bizottságban elfogadták ugyan, de kivételre más formában került azokra a sor. Lugoson mozgalom indult meg, hogy Horgert elhárításának megmáskítására bírják.

A temesvári szépművészeti akadémia kiállítása. A nemrég megalakult temesvári szépművészeti akadémia a karácsonyi ünnepek alkalmából értékesnek ígérke-

ző kép- és szoborkiállítást rendez a belvárosi Capitol-mozival szemben levő felsőkereskedelmi iskola dísztermében. A kiállítás a legnevezebb bányai festők és szobrászok legújabb alkotásaikkal részvesznek és azt ünnepélyes keretek között december huszadikán, vasárnap délelőtt tizenegy órakor nyitják meg. A megnyitó beszédet Stefanescu tanár, a Párisban és Münchenben tudományos körökben értékelte kiváló esztétikus tartja. Azonkívül Stefanescu a kiállítás megnyitását követő három napon délután hat órakor előadást is tart. Verona a kitűnő hírnévként örvendő bukaresti festőművész szintén előadással szerepel.

Adomány egy szegény öreg tanítónak. A Missziótársulat Bojda József nyolevankét esztendősz Kunstelepi szegény tanító részére egy nyulat adományozott. Egy temesvári úri-leány a nyulat elkészítette és azt eljuttatta a szegény tanítónak és feleségének.

Boldog karácsonyi ünnepet
szerez gyermekének, ha játékait
Siernfeld A. utóda
SCHWARTZ GYULA

Játékruházában szerzi be. Belv., Mercy-u. 2. Józsefv., B. Berhelot 19.
Tekintse meg vételkényszer nélkül karácsonyi kiállításunkat!
Eladás nagyban és kicsinyben.

— Matuska minden vagyonát nőkre és merényletekre költötte. M a t u s k a Szilveszterről, a biatorbágyi és jüsterbogi vasuti merényletek elkövetőjéről kiderítették, hogy még két esztendővel azelőtt dúsgazdag ember volt. Pénzét azonban elköltötte utazásokra, nőkre és merényletekre. Az utóbbi időben már nehéz adósságok nyomták, de Matuska mindezzel nem törődött és tovább folytatta az esztelen pénz pazarlást. Ennek eredményé lett az, hogy amíg Matuska Szilveszter börtönbe került, addig a felesége és a leánya a legnagyobb gondokkal kénytelenek megküzdenni. Több hitelező Matuska Szilveszter bécsi házára árverést kért, amelyet a bíróság január 27-re ki is tűzött. A ház becsértéke hatvanégyezer schilling.

* **Olasó utazás Budapestre január 9-ig.** Kedvezmény van a vasutakon, még pedig úgy a gyors-, mint a személyvonatokon. Az első és második osztályban a **közvetlen alacsonyabb kocsiosztályra váltott egész jeggyel**, a harmadik osztályban pedig második osztályu féljeggyel lehet utazni. Az ezen kedvezményre jogosító igazolványok lapunk kiadóhivatalában kaphatók. A gyorsvonati igazolvány ára 120 lei, a személyvonatra érvényes igazolvány ára pedig 60 lei. Igazolványt szívesen küld vidékre utánvéttel is a Déli Hírlap kiadóhivatala (Temesvár, Szentgyörgy-tér 4.) A pénz előzetes beküldése esetén kérünk husz leit mellékelni postaköltségre.

Tűzifa 200 Leiert méterenként kapható
BASCH ANDOR
 (volt vendéglősök) faterlepen
 Józsefváros, Dohánybevallóval szemben

— **A temesvári Állatvédő Egyesület** december 30-án, este hat óra kor **W a c h s m a n n Alvin dr.** elnöknek a Lloyd-sor 5. szám alatti levő rendelőjében választmányi ülést tart.

— **Gyermekfelruházás az Erzsébetvárosban.** A Magyar Párt erzsébetvárosi tagozata — mint már jelentettük — vasárnap délután öt óraker tartja gyermekfelruházási ünnepélyét a Novotny-féle vendéglő nagytermében. A párttagozat vezetősége az ünnepélyre meghívja a párt valamennyi tagját, az erzsébetvárosi iskolák tantestületeit és mindazokat, akik a felruházáshoz adományokkal hozzájárultak. Együttal kéri a párt az erzsébetvárosi magyar asszonyokat, hogy a felruházandó harmincöt gyermek meguzsonnátatásához süteménnyel és egyéb ennivalóval hozzájáruljon.

— **Véres dráma a bankhelyiségben.** Kisebnev egyik legnagyobb bankjában véres jelenet játszódott le. A bankban megjelent **Teodorescu** pénzügyminiszteri felügyelő a felülvizsgálta az intézet ügymenetét. Egyes könyvek vezetésével nem volt megelégedve és emiatt rosszaságot fejezte ki **Cantaeuzino** Szergej hercegnek, a bank igazgatójának. A vezérfelügyelő és az igazgató között heves szóváltásra került a sor. A herceg hirtelen egy lépést hátrált, ugyanakkor a zsebéből revolvert rántott és azt **Teodoreseura** sütötte. A golyó a vezérfelügyelő mellébe furdott. A következő pillanatban **Cantaeuzino** herceg a saját fejébe lött és a vezérfelügyelő mellé esett. **Teodorescu** pedig halálukor kórházba szállították. Felépüléséhez nincs remény.

Még karácsonyfára is alig akadt vevő a temesvári nagyvásáron, amely mozgalmas volt ugyan, de hiányzott a pénz

Tegnap megkezdődött a temesvári karácsonyi nagyvásár, amelynek első napja gyengén sikerült. A vásár külsőleg mozgalmas volt, de a portéka nem fogyott. Hiányzott a pénz, ezért nem volt keletje a jófajta oszmának, szürnek, ruhának, báránybőr kuesmának. De nem vették a házi szőftest, a szebbnél szebb mintájú szőnyegeket, takarókat sem, pedig ezt a városiaknak hozták be a vásárra. Ezért nagy feltűnést keltett egy temesvári uriaszony vételkedve, aki tíz darab szőnyegért vásárolt három nyolcszáz leiert. Néhány hónap előtt talán még egy szőnyegért is többet fizetett volna.

Az idők súlyosságát még a karácsonyfáknál is lehetett tapasztalni. A fenyőfákat vagonszámra szállították a vásárra.

Az emberek csillogó szemekkel álltak körül a fenyvest és válogattak bennük, de amikor megtudták, hogy egy-két méteres fenyőfa ára hatvan-hetven lei, sóhajtozva tettek viszsza.

A kisebbekért is elkértek tíz-husz leit, de még a cseréphe valóknak is hat-nyolc lei volt az ára, úgy, hogy

az emberek lemondtak a hagyományos karácsonyfáról.

A legjobb üzletet talán az almaárusok csinálták. A legszebb fajalma kilóját 6—8 leiert vették, a tördött alma kilóját pedig 2—3 leiert vesztegettek. Olcsó volt a dió is, amelyet öt literenkint huszonöt leiel mértek.

Annál gyengébben sikerült az állatvásár, a felhajtás pedig nagyszerű volt. A hízókat szállító szekerek egész táborot alkottak.

A száz külön aluli hízók ára külön-külön 12—14 lei volt, míg a méter mázsán felüli sertésekért kilónként 14—15 leit kértek. Lényegesen olcsóbb volt a kétszáz külön felüli állatok ára, amelynek kilójáért 13 leit kértek. A malacok párját 300—400 leiert adták.

Külön elkerített helyen mintegy 1200 darab szarvasmarha és növendék állat szorongott. Az árak itt is tartottak voltak. Egy pár igavonóért 15—18 ezer leit kértek. A tejes tehenek ára 3—5 ezer lei között mozgott, azonban a legpompásabb tejelőt is meg lehetett kapni 6000 leiert. Nagy feltűnést keltett az ekzsport célokra felhízalt

örök csoportja, amelyben egy-egy kilencszáz kilót meghaladó állat már a silányabbak közé tartozott. A kereslet azonban igen csekély volt. Az ekzsportörök tartózkodtak a vételtől és tegnap déli egy óráig mindössze harminkét ökröt vásároltak. Ezeket Olaszországba szállítják.

Lovakban is nagy volt a felhajtás. Erős, fiatal munkások 2—3 ezer leiert cseréltek gazdát. A jobb lovak ára azonban 7—8 ezer lei volt. Lovak iránt különösen a regátblól mutatkozott kereslet és tegnap délig mintegy 200 lovat vásároltak.

A legrosszabbul a lacikonyásoknak ment. A sátorban huzta a malacbanda, nyekergett a harmónika, sivitott a klarinet, a rongyos népzene-szek elkeveredve huzták a nótákat, de hiába.

Rosszul mehetett a zsebtolvajoknak is, mert a rendőrség kivezényelt emberei egyetlen zsebtolvajt sem füleltek le. Nem azért, mintha nem akartak volna, hanem mert egyetlen zsebtolvajlás sem történt. Ugyalászik nem volt a zsebekben semmi...

Az olcsóbb cukor körül vita folyik. A minisztertanács a cukor áreszkentése tekintetében legutóbb már maig nem a szabad behozatal álláspontjára helyezkedett, amikor tegnap újabb fordulat történt. A kormány ezúttal újabb felhívást intézett a cukorgyárosokhoz, hogy záros határidőn belül 5.50 leiel szállítsák le kilónként a cukor árát, ellenkező esetben engedélyezik a cukor szabad behozatalt. Az 5.50 leinek a felosztása tekintetében nem egységes a kormány álláspontja, mert nem ennyivel lenne a fogyasztásban olcsóbb a cukor. Ebből az összegből a fogyasztónak csak három lei jutna, míg 2.50 leiel emelnék a cukor fogyasztási adóját. Ez a **Argentino** pénzügyminiszter álláspontja, a kormány több tagjai azonban azt kívánja, hogy a forgalomban kilónként négy leiel eszkentsek a cukor árát, míg a kinstár csupán 1.50 leit kapjon. Ekörül még folyik a vita, de **Argetoianu** újlág kijelentette, hogy teljes mértékben ragaszkodik álláspontjához.

* **Sakk-ekék,** azok alkatrészei, mezőgazdasági cikkek, teherkocsi- és hintótengelyek, kocsi- és hintó-alkatrészek, kocsirúgók mélyen leszállított áron kaphatók **Scherter** Ottó vaskereskedésében, Temesvár-Belváros.

— **A megtévedt kereskedőség.** **Priniez** Péter kereskedőség ügyében, aki — mint ismeretes — négy hónapon keresztül fosztogatta különböző temesvári cégek áruraktárát, befejezték a vizsgálatot. A megtévedt fiatalalbert ma átadják az ügyvédségnek, ahol további sorsa felől dűntenek.

— **Tornaestély.** Temesvár legrégebbi egyesülete, a Temesvári Tornaegyesület férfi és női szakosztálya december 19-én este félhat órai kezdettel tornaestélyt rendez a piaristaginnázium tornatermében. Az estélyen a női és férfi tornászok szabad és szorgyakorlatokat mutatnak be. Ezután közös vacsora lesz, amelyet tánc követ. Beléptidij nincsen, ellenben a műsor megváltása kötelező. A tisztújítást a egyesületi otthon felépítésére fordítják.

* **FELHÍVÁS HATRALÉKOS ELŐFIZETŐINKHOZ.** Feikérjük mindazon előfizetőinket, akik az előfizetési díjait hátralékban vannak, hogy a hátralékot mielőbb rendezni sziveskedjenek, mert ellenkező esetben kénytelenek leszünk a lap további küldését megszüntetni és követelésünket érvevesztetni.

Újabb munkáselboesítások a Zsilvölgyében. A Zsilvölgyből ismét szomorú hír érkezik. A Lupényi és a petrózsényi bányatársaságok a rossz gazdasági viszonyokra való tekintettel újabb leépítéseket eszközölnek és napnap után mondanak fel a munkásoknak. Tegnap az anioasai bányában dolgozó kétszáz munkást boesította el a bányatársaság és ezeknek január elsejére mondott fel. Hasonló az eset Lupényben, ahol tegnap száznoleven munkásnak adták tudtára, hogy január elsejétől kezdve már nem kell munkába jönni. A Zsilvölgyi bányászszakszervezet küldöttséget menesztett Bukarestbe, hogy ott újabb állami rendelést, esetleg az állami tartozások egy részének a kifizetését kieszaközöljön és a felmondásokat hatálytalantírhassa.

Mozi

—o—
Modern

leányereskedők

A Capitol-mozi új hargosfilmje

A Capitol moziban bemutatásra kerülő film a leánykereskedelem veszedelmével foglalkozik, amelyek különösen tengerentúlról fenyegetik az európai áldozatokat. Az érdekes és látványos film különleges eseményében lázas tempóban váltakoznak az érdekes jelenetek. A cselekmény Németországból indul el és tengereken át Argentínába viszi a nézőt. Bemutatja a káprázatos pompájú tánclokalokat, amelyek a leánykereskedők bűnös üzemleit leplezik és élénk tárja az eladott leányok borzalmas sorsát, akik akarattal vetették magukat az erkölcsi fertőbe, vagy pedig lejtőre kerültek és szégyenükben, elhibázott életük utolsó erőfeszítésével saját maguk kivénájá a gyors véget. A főszereplő **Dita Parló** egy fiatal táncosnőt játszik, aki több társnőjével **Buenos Ayresbe** szerződik. A fiatal leányok nagy örömmel írják alá a szerződést és csak később ismerik fel borzalmas helyzetüket. A hiszékeny leányok csakhamar elpusztulnak, **Dita Parlót** azonban az utolsó pillanatban megmenti egy fiatal újságró. A megrázó film többi szerepeit **Grete Natzler, Harry Frank, Hans Marr, Hedvig Bleibtreu** és **Harry Hardt** játszik nagy sikerrel.

Mozik mai műsora.

Belvárosi Capitol mozi: Modern leánykereskedők. (Beszélő film.)

Forum mozi: Az örök Strauss-ke-ringó. (Beszélő film.)

Gyárvárosi Apolló mozi: A szevillai énekes. (Beszélő film.)

Vendéglő megnyitás! Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség szives tudomására adni, hogy IV. Eötvös-utca 38 számú házat megvelem, ahol jól berendezett **szálloda-vendéglőt nyitok**. A megnyitás szombaton, december 19-én lesz, melyre a t. közönséget ünnepélyesen meghívom. Kifűnő meleg és hideg ételek, kiváló italok. Kérem a t. közönség szives pártfogását. Olcsó árak! — Figyelmességek! **PATAKI FERENC** Temesvár-Józsefvárosi kizsgálás. Tisztelettel: Eötvös-utca 38 szám.

Rádió

Péntek. (December 18.) Bukarest. 1 óra: Gramofonzené. 2 óra: Gramofonzené. 6 óra: Román és könnyű zené. 7 óra 10: Zenekari hangverseny. 8 óra 40: Gramofonzené. 9 óra: Nestorescu hegedűművész hangversenye. 9 óra 45: Lipatti zongoraművész játéka. 11 óra 15: Fuvolahangverseny. Budapest. 10 óra 15: Gramofonzené. 10 óra 30: Hírek. 10 óra 45: A gramofonzené folytatása. 1 óra: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 1 óra 5: A Mándits szalonzenekar hangversenye. 1 óra 25: Hírek. 1 óra 45: A hangverseny folytatása. 3 óra 45: Árfolyamhírek. 5 óra: A Szociális Testvérek műsoros déli utánja. 5 óra 45: Hírek. 6 óra: Az előadás művészete. Rosner Kálmán előadása. 6 óra 35: Zenekari hangverseny Marik Irén (zongora) és Darvas Ibolya (ének) közreműködésével. 8 óra 15: Egy magyar diák nótáskönyve 1862-ből. Bevilacqua-Borsódy Béla dr. előadása. A dalokat Welser Tibor adja elő. 9 óra 20: A rádió külügyi negyedórája. 9 óra 40: Helyszíni közvetítés az Uránia Filmszínházból. Utána hírek, majd az Ostende kávéház szalón-, jazz- és cigányzenekarának hangversenye Kalmar Pál énekszámával. Bécs. 12 óra 30: Zenekari hangverseny. 1 óra 40: Gramofonzené. 2 óra 10: Gramofonzené 6 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra 40: Bécsi schrammelzene dalokkal. 10 óra 10: A bécsi szimfonikusok hangversenye. Belgrád. 1 óra 30: A rádiózenekar hangversenye. 5 óra: Nemzeti dalok. 6 óra: Harmonikahangverseny. 6 óra 30: Nemzeti dalok. 7 óra: Jazz-band. 9 óra: Nemzeti dalok. 9 óra 30: A rádió zené és énekarának hangversenye. Langenberg. 9 óra: Szórakoztató zené. 10 óra: Zenés hangjáték, utána estj. zené. 12 óra 15: Táncezené. Milánó. 8 óra 20: Gramofonzené. 11 óra 15: Kamarazene. Prága. 9 óra 25: Zenekari hangverseny. 10 óra: Hírek, utána a rádiózenekar hangversenye. 11 óra 20: Korszerű zené a cseh-négyes előadásában. Róma. 6 óra 30: Délutáni hangverseny. 10 óra: Operettelőadás. Varsó. 6 óra 35: Könnyű és táncezené. 8 óra 30: Gramofonzené. 9 óra 15: A filharmonikusok hangversenye. 12 óra: Jazz-band.

Szombat. (December 19.) Bukarest. 1 óra: Gramofonzené. 2 óra: Gramofonzené. 6 óra: Katonazene. 7 óra 10: Zenekari hangverseny. 9 óra: Szórakoztató zené. 9 óra 45: A rádiózenekar hangversenye. 10 óra 15: Román zené. Budapest. 10 óra 15: Zenekari hangverseny. 10 óra 30: Hírek. 10 óra 45: A hangverseny folytatása. 1 óra: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 1 óra 5: Zalegerszegi Horváth Rezső és cigányzenekarának hangversenye. 1 óra 25: Hírek. 1 óra 35: A hangverseny folytatása. 3 óra 45: Árfolyamhírek. 5 óra: A Rádióélet gyermekjátékosóraja. 5 óra 45: Hírek. 6 óra: A Kisfaludy Társaság irodalmi délutánja. 7 óra: Eugen Stepat orosz bala-lafszkenekarának hangversenye. 7 óra 50: Rádióamatőrposta. 8 óra 30: A cigánybáró operett előadásának közvetítése a budapesti operaházból. Az előadás után időjárásjelentés, majd Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a Hungária szállóból. Bécs. 12 óra 30: Zenekari hangverseny. 2 óra 45: Gramofonzené. 5 óra 35: Zenekari hangverseny Kjurina Berta közreműködésével. 7 óra 30: Hegedűhangverseny. 9 óra: Két egyfelvonásos operett előadása. 11 óra 15: Táncezené. Belgrád. 12 óra: Gramofonzené. 1 óra 30: A rádiózenekar hangversenye.

Közgazdaság

Az iparosok feltárták sérelmeiket a városházán a kontárok konkurenciája miatt

Tegnap délelőtt Kovács István elnök, Veterány Viktor dr. ügyész és Gazda József titkár vezetésével az ipari munkaadók szindikátusának küldöttsége járt a városházán Grosorean Kornél dr. főpolgármesternél. A küldöttség az iparosságnak több panaszt adott elő. Az első az volt, hogy a kontárok, akik nem fizetnek adót, városi illetékeket és semmiféle üzemi költségük nincsen, megmentő konkurenciát csinálnak a közterhek alatt nyögő iparosoknak. Ráműtettek arra, hogy a kontárok munkájának magakadályozására szükséges volna, hogy a városi ipariügyi hatóság az érdekelteket iparosok bejelentésére azonnal intézkedhessék a kontárok tettenérésére vonatkozólag. Régebben az ipariügyi hatóságnak erre a célra rendőrök állottak rendelkezésére és az iparosság kéri, hogy a főpolgármester a régi rendet állítsa vissza. Grosorean Kornél dr. főpolgármester azonnal magához kérette Banu Szevetozart, a városi ipariügyi hatóság vezetőjét és a vele történt megbeszélés alapján kijelentette, hogy átír a rendőrségnek és két rendőrnek az iparihatóság részére való átengedését

kéri.

További panasza volt az iparoságnak az, hogy a városi üzemek különböző munkákat, amelyek elvégzésére iparosok volnának hivatva, saját maguk csinálnak. Ezzel konkurenciát csinálnak az iparosoknak és ezenkívül a saját rezsi-ben való dolgozás is drágább, mint hogyha a munkát iparosoknak adnák ki. Kérték, hogy valahányszor valamely ipari munka elvégzéséről van szó, amelyet valamely városi üzem önköltségen akar végeztetni, a költségvetés elkészítése után hívják föl az iparosokat is ajánlattételre és ha ezek olcsóbban vállalkoznak a munkára, úgy azt a város adja ki nekik. Grosorean Kornél dr. főpolgármester kijelentette, hogy ezt a kívánságot méltányosnak találja és azt megbeszéli a vállalatok vezetőivel. Attól azonban nem lehet eltekinteni, hogy egyes városi vállalatok bizonyos munkákat azentul is maguk végezzenek. Ha a város semmiféle munkát nem végeztetne maga, úgy egy csomó munkását el kellene bocsátania, már pedig a munkanélküliek számának növelése nem tanácsos.

JÖN AZ EGÉSZSÉGÜGYI BÉLYEG.

Cantacuzino dr. munkaügyi miniszter tegnap javaslatot nyújtott be a kamarának, amely szerint a kormány ugynevezett egészségügyi bélyegeket használatát teszi kötelezővé. A javaslat értelmében az egészségügyi bélyegeket minden kozmetikai cikkre, pipereholmikra, ruzsra, kölnivízre alkalmazni kell és így azok ára megrágul. Az egészségügyi bélyegeket 5-50 leig kell alkalmazni és az ártól függ, hogy milyen összegű egészségügyi bélyeget kell leróni. Az még nem nyert tisztázást, hogy az orvoságok után szintén kell majd egészségügyi bélyegeket fizetni. A kormánynak az a célja, hogy az egészségügyi bélyegekből befolyó összegeket szociális és népjóléti célokra fordítja.

Devizák árfolyama. Zürichben a lei 305, Párisban 15.20. Mai árfolyamok a következők: angol font 550, dollár 168.30, hollandi forint 67.70, dinár 2.99, francia frank 6.59, olasz lira 8.69, cseh korona 5, német márka 40, osztrák schilling 23.90, magyar pengő 22, svájci frank 32.85, belgas (öt belga frank) 23.40.

Módosítják az eddigi adórendszert.

Tegnap nyilvánosságra került a kis iparosok és kiskereskedők adójára vonatkozó patenta fixsa. Eszerint százezer lei évi jövedelemig a kiskereskedőket és iparosokat csak három évenként adóztatják meg. A jövedelem arányában az adók a következők lesznek. Évi 5000 leig 400, 5-15.000 leig 1200, 15-25.000 leig 3000, 25-40.000 leig 3500, 40-50.000 leig 4800, 50-75.000 leig 6500 és 75-100.000 leig 8000 lei. Módosítják a globális adótörvényt is. A huszezer leien aluli jövedelem után évi 200, negyvenezer leig évi 400 lei lesz a globális adó. Azonfelül a globális adó változatlan marad. A tisztviselők fizetésük huszonöt százaléka után fizetnek globális adót. A késedelmi kamat az eddigi tizenegy százalék helyett öt lesz. Az adóvállalásokat bárki megtekintheti és azok ellen felelhet.

Gabonárák magánárfolyama. Buza 230 lei, ujtengeri 160 lei, zab 360 lei, takarmányárpa 260 lei, sörárpa 300 lei, korpa 190 lei, burgonya 170 lei és fehérbab 420 lei százkilónként. Az irányzat a búzában üzletellen.

Bankgaranciát a vasut nem fogad el. Az államvasutak vezérigazgatósága, amikor biztosítást követelt, bármelyik bank garanciáját is elfogadta. Ezt az intézkedést a vasut most megszüntette, bankgaranciát többé nem fogad el és ha árlejtéseknél biztosítékra van szükség, úgy azt lehetőleg készpénzben, vagy pedig elismert értékpapirokban kell letenni. Ez az intézkedés megdöbbenést keltett, mert sok szállító és az államvasutal üzleti összeköttetésben álló kereskedő van, aki képtelen most a bankgarancia helyett készpénzt, vagy értékpapírt depozálni.

A lugosi kamara akciója. A lugosi kereskedelmi kamara vezetősége beadványt intézett a munkaügyi miniszteriumhoz, amelyben engedélyt kért arra, hogy a vidéki kereskedők és iparosok vasárnap és ünnepnapokon délelőtt tizenegy óráig nyitva tarthassák üzleteiket. A kamara memorandummal fordult a kereskedelmi miniszterhez is, akitől sürgős intézkedéseket kért arra vonatkozólag, hogy a jövőben csak az iparkamara adhasson ki iparengedélyeket.

Színház

A magyar színház karácsony első napján kezdti temesvári előadásait

Karácsony első napján délután félhat órakor nyitja meg kaput a temesvári magyar színház. Janovics Jenő dr. színiigazgató kiváló erőkből összeállított prózai együttese Hunyadi Sándor nagyszerű színművével, a Feketeszáru cseresznye című darabjával kezdte meg előadássorozatát. A megnyitó előadás főszerepeit Poór Lili, Benes Ilona, Bárdos Klári, Tóth Elek, Balázs Samu, Fekete Mihály, Tasnádi András játsszák. Janovics Jenő dr. színiigazgató úgy állapította meg a szezon összes előadásainak helyárait, hogy mindenkinek módjában lesz az előadásokon résztvenni. A helyárait a következők: páholy 200, 300, 400 lei, zsolye 80, 60, 50 és 40 lei, balkon 80, 40, 30 és 25 lei, karzat 25, 20 és 15 lei. A műsorra tűzött összes előadások jegyei hétfő délelőtt tíz órától elővételben válthatók a színházi pénztárnál.

Magyar színészet Lugoson. Ferenczi Gyula dr. színiigazgató együttese három napon keresztül vendégszerepelt Lugoson. A kitűnő erőkből álló operettegyüttes jó előadások keretében a legújabb operetteket mutatta be, nagy siker mellett. A vendégszereplés azonban nem járt azzal az anyagi sikerrel, amelyet elvártak, mert a közönség nem látogatta az előadásokat olyan érdeklődéssel, mint ahogy megérdemelték volna.

A temesvári színház karácsonyi műsora:

Péntek délután félhat órakor: Feketeszáru cseresznye (Ünnepi megnyitó előadás).

Péntek este félkilenc órakor: Feketeszáru cseresznye.

Szombat délután félhat órakor: Feketeszáru cseresznye.

Szombat este félkilenc órakor: Torockói menyasszony (ujdonság).

Vasárnap délután félhat órakor: Torockói menyasszony.

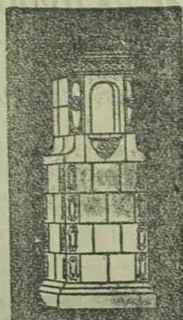
Vasárnap este félkilenc órakor: Feketeszáru cseresznye.

Rendkívüli olcsó árak!

Rendkívüli olcsó árak!

Új cserépkályhákban

Készpénzért, amíg a készlet tart:

60 köbméter fűtőképességű, kompletten felszerelve	2700 L.
70 köbméter	2900 L.
85 köbméter	3200 L.
100 köbméter	3500 L.
120 köbméter	4400 L.
150 köbméter	5400 L.

kályhám elismert jó fűtésükért és tartósságukért garatállok. Kész kályhám megtekinthető üzletben: Gyárvaros, Andrásy ut 16.

Turi György
cserépkályhagyártó

(Hívatozzék ezen hirdetésre)

Apróhirdetések

Alkalmazás

Mindenes szakácsnő
azonnal felvétetik. Buffet centrál
Oravica. (2943)

Állást keres

20 leltől 80 leig
készíték esinos és modern házi és
kimenő ruhát, kötényeket stb. Bu-
dapesti szabás! Modern varroda!
Barabás, Temesvár, Józsefváros,
(Str. Bratianu) Uri-u. 2. I. em. 2.
(2252)

Irodakisasszony

három nyelvben perfekt s az ösz-
szes irodai munkákban jártas,
azonnalra állást keres. Grosz Her-
min, Kisoda III. utca 92. (2933)

Adás-vétel

Töltő vaskályha
jó állapotban jutányosan eladó. Cím
a Déli Hírlap kiadóhivatalában.

Kövré tej

hízott fajtelenektől 6 lei literje.
Fenyves, Józsefváros, Bonnáz-u.
12. I. em. (2912)

Harman öröknek

ha ajándékait nálam vásá-
rolja: az ajándékozó, az
ajándékozott — meg én is:
Sternberg. (1720)

Férfi télikabát

magas termetre, fekete, szép kivi-
telű, jutányosan eladó. Liget-ut 9.
I. em., ajtó 4. (2950)

Házak és földek

Ujszentesen olcsón eladók. Érdeklődni
Hertelendynél. (2932)

Eladó:

egy jó karban levő tizedesmérleg és
egy vizifeeskendő. III, Mez3-sor 18.
(2949)

Modern ebédlő-perzsaszőnyeg

több szép összekötő szőnyeg, 2 drb
ágyelő, értékes vitrin-tárgyak elköl-
tözés miatt sürgősen eladók. Gyayv,
Füred-u. 3. (rég) I. em. az udvarban.
(2948)

Méz

garantált prima kgr. 25 és 28 lei. II,
Távirada-u. 90. Közvetlen a 7-es villa-
mos végállomás mellett. (2945)

Butorok olcsó kiárusítása

helyszüke miatt Győrffi Testvéreknél,
Gyárvaros, Rákási ut 4.

Különféle

Fakereskedés

bérbe kapható. Gép, koesi és 16 rendel-
kezésre áll. Cím a kiadóban. (2947)

Fajtojásokat

700 drb. február havi és 700 drb-
márciusi havi gépkelteshez am. Leg-
horn, Rhode Island Red. Fehér Wian-
dotte és Plimouth Rocks megvételre
kerestetik. Ajánlatokat ár és pontos
cím megjelölésével „Fajtojás” jellegre
a kiadóba kérek.

India véres napjai

A Déli Hírlap történelmi regénye

Sir John Retcliffe műve alapján írta Berkó Károly

(31. folytatás.)

A rabló lejött a fáról és magával
hozta a gyűrűt. Mindenki meggyő-
ződött róla, hogy abban a golyó
erősen bele van ékelődve.

A rablóvezér majdnem elhült
ámulatában, aztán felkiáltott:

— Uram! Ön nem mondta meg,
hogy kicsoda. De én már eltalál-
tam az ön nevét: Ön Grimaldi kapi-
tány. Ilyen mesterien ugyanis más
nem tud lőni, csak Grimaldi kapi-
tány.

— Igaza van, én vagyok, —
hagyta helyben a szabadsághős.

— Így belenyugsom a vereségbe,
mert nem szégyen, ha olyan kiváló
céllovó győz le, mint Grimaldi kapi-
tány. Most pedig rendelkezésére
állok, mondja meg, Grimaldi kapi-
tány, hogy milyen győzelmi jutal-
mat kíván tőlem.

— Kedves kapitány, — adta
vissza udvariasan a címzést Gri-
maldi a banditának, — arra még
ráérünk.

— Ahogy parancsolja. Remélem,
hogy még egy darabig itt maradj
táborhelyünkön. Most pedig men-
jünk lakomázni.

Csakhamar frissen párolgó ürü-
hust tett eléjük az egyik rabló. Jól
ettek és pompás bort ittak rája.

Pope Mamiani arca nemsokára
alaposan kipirosodott a bortól,
amelyet nem kis mértékben ivott.
Egyszerre fölkel.

— No, nekem dolgom van, —
mondotta és elindult.

Grimaldi kapitány és Berger
orosz ezredes egyedül maradtak.
Csakhamar politikai dolgokról folyt
köztük a szó. Grimaldi kapitány
megtudta, hogy az orosz cőr diplo-
máciája a Balkánon és Ázsiában
lázasan dolgozik az orosz érdekek
ért és hogy ennek hamarosan vé-
res harcok lesznek a következmé-
nyei. A harcok Európában és
Ázsiában fognak dúlni. Az oroszok
tulajdonképpen Angliának akarnak
ezzel ártani. Az angol befolyást és

uralmat akarják gyengíteni a Bal-
kánon és a Földközi tengeren, de
Indiában is, ahol titokban azokat
támogatják, akik az angolok ellen
lázadásra készülnek. Az orosz kor-
mány titkos ügynökei most sorra
járják Európát, hogy érintkezésbe
lépjenek azokkal a férfakkal, akik-
re számíthatnak. Grimaldi kapitány-
ra nagy szükségük van, mert tud-
ják, hogy a Balkánon nemesak a
görögöket, hanem az albánokat,
macedonokat és bulgárokat is meg
tudja mozditani a cél érdekében.
Berger orosz ezredes közölte Gri-
maldival mindazt, amit tennie kel-
lett és biztosította arról is, hogy
az anyagi eszközökről Oroszország
gondoskodik.

Grimaldi kezét nyújtott annak
jeléül, hogy mindenbe beleegyezik.

— Örülök, hogy megtaláltam és
hogy meggyeztünk. Az én időm
ugyanis ki van mérve, mert innen
nagyon messzire kell mennem. In-
diába. Ott véres leszámolás készül
az angolokkal. Neha Sahib maha-
radza fog az elégedetlenek élére
állni. Most, hogy önnel megbé-
széltem a szükséges dolgokat, akár
még ebben az órában indulhatok.
Remélem, velem jön.

— Sajnos nem, nekem még itt
kell maradnom Pope Mamiani ban-
kájánál.

— Az ördögbe is! Mi dolga van
önnek a rablóknál?

— Az, hogy kiszabadítsak a ha-
talmukból egy lényt, aki nekem a
világon a legdrágább és akit min-
denekfölött szeretek.

Öröklé a tiéd!

Pope Mamianinak tágas barlang-
ja volt, amely a lehetőség szerint
kényelmesen volt berendezve. A
barlangot nehéz tölgyfaajtó zárta.

A barlang belsejében az asztal
mellett ott ül lady Adelaide Sey-
mour, az elrabolt angol hölgy. Szép-
séges arca halovány volt. Azonban

a komoly elhatározottság tükrözö-
dött le róla. Kék szeme szeliden
nézett, de látszott rajta, hogy ez a
szem tud villámokat is szórni.

Merengésből a banditafőnök be-
lépése riasztotta föl.

(Folyt. következik.)

Gyermekek öröme

A legszebb karácsonyi ajándék egy jó
könyv. Elfizetünknek, míg a készlet
tart, a következő könyvek állnak rea-
delkezésre

A DÉLI HIRLAP KIADÓHIVATA-
LABAN:

Tamás bátya kunyhója	15 lei
Huckleberry Finn kalandjai.	30 lei
Copperfield Dávid	30 lei
Vidám mesék	32 lei
Andersen meséi	32 lei
A kis lord	30 lei
Hauff meséi	80 lei
Dugó Dani Tólországban	80 lei

és számos más képekkel illusztrált,
kemény kötésű könyv.

Vidékre a pénz és portó előzetes be-
küldése ellenében szállítjuk.

Déli Hírlap

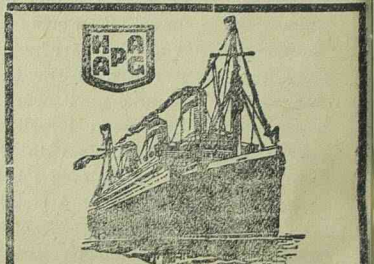
kiadóhivata, Temesvár.

Időszerű alkalmas karácsonyi
ajándék

a
garabosi
különleges liszt

eredeti csomagolásban.

Olla elis-
mert és
bizonyítható-
lag a leg-
megbíz-
hatóbb

A Hamburg-Amerika Linie
modern, kényelmesen berendezett és
gyors hajóival rendes járatokat tart
fenn a következő helyekre:

Északamerika és Kanada,
Délamerika

(Argentina, Uruguay, stb.)

Középamerika

(Kolumbia, Venezuela).

Tengeri szórakozótutak:

1932-es világkörűli út, Földközi ten-
geri és keleti utazások, USA-tanul-
mányutak a „Resolute” és „Oceana”
luksushajókkal.

Felvilágosításul szolgál és prospek-
tusú kiad:

Hamburg-Amerika Linie S. A. R.
Timisoara, Str. Mercy 2.
Eukarest, Cernauti, Cluj.

Ha most fizet

elő a Déli Hírlapra, úgy abban a kedvezményben részesül
hogy e hó végéig

INGYEN

kapja a lapot a karácsonyi számmal együtt és csak január elsejétől
számítjuk az előfizetést. Közlésztviselőik, nyugdíjasok, papok, tanítók
havonta csak hatvan lelt fizetnek.

Telefonáljon azonnal (2-52) és nyom-
ban küldjük a lapot

Egy levelezőlap a rendelő pontos címével
elegendő

Déli Hírlap

Timisoara, Sztgyörgy-tér 4.